

7. ANLATILIM

a. Türkçemizin anlatım gücü ve zenginliğini yansıtan aşağıdaki metni okuyunuz.

Arkadaşınızın ağabeyi askerden izne gelmiş. Askerliğinin ne zaman biteceğini merak ederek ona "Ağabey, askerlik görevini tamamlamana ne kadar kaldı?" ya da "Vatani görevin ne zaman bitiyor?" diye sorabilirsiniz. Bunların yanı sıra yalnızca iki kelime ile de aynı soruyu sormak mümkün: "Şafak kaç?" Tabii, o da bu soruya "Atarsa 42!" diye cevap verebilir. Buradaki "şafak atarsa" ifadesi "gün geçerse" demektir. Siz de ona "Hayırlı tezkereleri!" diyerek görevini sağ salim tamamlayıp dönmesi için iyi dilekte bulunabilirsiniz.

Metin, aynı sorunun farklı kalıp sözlerle söylenebildiğini gösterir ("Şafak kaç?", "Hayırlı tezkereleri!"). Türkçenin kalıp sözleri, anlatımı kısa ve etkili yapar.

b. Aşağıdaki durumlara uygun iyi dilek, temenni, dua vb. sözleri örnekteki gibi yazınız.

Yemek hazırlayan kişiye "Eline sağlık! / Ellerin dert görmesin." deriz.

Bayram ziyaretinde büyüklerimize **"Bayramınız mübarek olsun." / "Ellerinizden öperim."**

Bir tanıdığımız yolculuğa çıkacağına **"Hayırlı yolculuklar." / "Yolun açık olsun."**

Bir oyunda birinci olan kişiye **"Tebrik ederim." / "Helal olsun."**

Alışveriş yaptığımız kişiye **"Hayırlı işler." / "Bereketli kazançlar."**

Komşumuzun bebeği doğduğunda **"Gözünüz aydın." / "Allah analı babalı büyütsün."**

c. Seçtiğiniz kalıp sözlerden biri ile ilgili küçük bir karta açıklayıcı bir paragraf yazınız. Yazınızda aşağıdaki sorulardan ve yeni öğrendiğiniz söz varlığı unsurlarından yararlanınız.

"Güle güle kullan", birinin yeni aldığı eşyayı iyi günlerde ve sevinçle kullanmasını dilediğimiz nazik bir kalıp sözdür. En çok hediye verildiğinde ya da yeni eşya alındığında söylenir.

Bu sözü ilk kimden duydunuz?

Annemden.

Bu söze karşılık bir kalıp cevap var mı?

"Teşekkür ederim, sağ olun."

Bu söz hangi durumlarda kullanılır?

Yeni alınan/hediye edilen eşya için.

Sözün içinde tekrar eden kelime var mı?

Evet, "güle güle".

ç. Kartlarınızı sınıf panosunda sergileyebilir ya da katlayarak öğretmeninizin gözetiminde bir araya toplayabilir, kartlardan birini rastgele seçerek sınıfta okuyabilir ve arkadaşlarınızla sözü tahmin etme oyunu oynayabilirsiniz.

Kartlarımızı panoya astık; sonra öğretmenimizin gözetiminde kartları katlayıp bir kutuda topladık. Rastgele seçtiğimiz karttaki sözü okuyup sınıfta tahmin oyunu oynadık.

Etkileşimli içerik

Gelecek Derse Hazırlanalım

Yandaki karekodu okutarak "Kurtuluş Savaşı: Yokluktan Destana" adlı içeriği izleyiniz ve Millî Mücadele Dönemi'ne yönelik araştırma yapınız.